

Dosarul nr. 2r-248/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Buiucani (jud. S. Clima)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. E. Clim, B. Bîrca, O. Cojocar)

DECIZIE

17 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Igor Hlopețchi

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Igor Hlopețchi împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, încasarea dobânzii de întârziere și repararea prejudiciului moral

împotriva încheierii din 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituit apelul declarat de Igor Hlopețchi împotriva hotărârii din 5 aprilie 2018 a Judecătoria Chișinău sediul Buiucani

constată:

La 20 noiembrie 2017, Igor Hlopețchi a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM și Ministerului Finanțelor al RM cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, încasarea dobânzii de întârziere și repararea prejudiciului moral.

Întemeindu-și pretențiile în baza dispozițiilor art. 2 alin. (1), 3 din Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2011, art. 619 Cod civil, art. 5, 27, 55, 59, 60, 123, 130 CPC a solicitat admiterea acțiunii, constatarea faptului încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești din 11 iulie 2017 la cererea de chemare în judecată a lui Igor Hlopețchi împotriva Ministerului Justiției cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei civile; încasarea din contul statului prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficiul său a dobânzii de întârziere conform art. 619 Cod civil pentru perioada 11 iulie 2017 – data adresării

cu acțiune pentru întârzierea executării deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 iulie 2017; repararea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii instanței judecătorești.

Prin hotărârea din 5 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, a fost parțial admisă acțiunea, încasându-se din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficiul lui Igor Hlopețchi dobânda de întârziere în mărime de 768,83 de lei pentru întârzierea executării deciziei definitive a Curții de Apel Chișinău din 11 iulie 2017 pentru perioada 12 octombrie 2017 – 20 decembrie 2017. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 12 aprilie 2018, Ministerul Justiției al RM a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 5 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii contestate în partea admitterii acțiunii, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă integral.

La 2 mai 2018, Igor Hlopețchi a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 5 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii contestate în partea respingerii acțiunii, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin încheierea din 6 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-au dat curs cererilor de apel depuse de Ministerul Justiției al RM și Igor Hlopețchi, acordând apelanților termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri pentru lichidarea neajunsurilor, și anume să prezinte motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. Concomitent, le-a fost explicat apelanților că în situația în care nu va înlătura neajunsurile în termenul stabilit, cererile de apel vor fi restituite.

Prin încheierea din 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de către Igor Hlopețchi împotriva hotărârii din 5 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din motiv că apelantul nu s-a conformat indicațiilor obligatorii stabilite prin încheierea din 6 noiembrie 2018, adică nu a prezentat apelul motivat.

La 27 martie 2019, Igor Hlopețchi a declarat recurs împotriva încheierii din 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a încheierii instanței de apel și restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău la faza examinării chestiunii de punere pe rol a apelului declarat împotriva hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerând-o neîntemeiată și nefondată, ce urmează a fi casată integral.

A indicat că încheierea din 6 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererilor de apel, nu a primit-o, deoarece a fost plecat peste hotarele țării.

Astfel, a susținut că în perioada noiembrie 2018 – ianuarie 2019 dânsul a efectuat mai multe deplasări în afara țării, fapt confirmat prin copia de pe pașaportul prezentat la materialele dosarului.

De asemenea, a remarcat că încheierea menționată nu a fost remisă de către instanța de apel în adresa avocatului său, astfel a fost în imposibilitate de a înlătura neajunsurile depistate.

Prin urmare, instanța a omis să comunice avocatului actele procedurale adoptate și a expediat încheierea de a nu da curs cererii de apel în adresa sa când dânsul era plecat peste hotarele țării.

În rezultatul inacțiunilor instanței de apel și interpretării eronate a cadrului legal de către instanță, eronat i-a fost restituit apelul declarat împotriva hotărârii din 5 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, fiindu-i restricționat dreptul de a contesta hotărârea judecătorească.

A considerat că cele relatate generează casarea încheierii contestate, or menținerea acesteia ar constitui o încălcare de a dispune de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, care sunt garantate și de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, precum și îngrădirea accesului la justiție.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele dosarului rezultă că Igor Hlopețchi a primit copia încheierii din 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, la data de 15 martie 2019, fapt confirmat prin recipisa semnată de către Igor Hlopețchi (f. d. 128).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 27 martie 2019 în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum denotă actele cauzei, la 2 mai 2018, Igor Hlopețchi a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 5 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani (f. d. 83).

Este cert și faptul că prin încheierea din 6 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Igor Hlopețchi, acordându-i apelantului termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri pentru lichidarea neajunsurilor, și anume să prezinte motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. Concomitent, i-a fost explicat apelantului că în situația în care nu va înlătura neajunsurile în termenul stabilit, cererea de apel va fi restituită.

Iar prin încheierea din 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Igor Hlopețchi împotriva hotărârii din 5 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, din motiv că nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă de Curtea de Apel Chișinău la data de 6 noiembrie 2018 în conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC.

Verificând legalitatea încheierii instanței de apel contestată, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, instanța de recurs constată întemeiată soluția instanței de apel de restituire a cererii de apel declarată de Igor Hlopețchi.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs reține prevederile art. 368 alin. (1) CPC, potrivit cărora dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Conform art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Cu referire la normele legale enunțate, instanța de recurs constată că încheierea din 6 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată la adresa lui Igor Hlopețchi, indicată în cererea de apel nemotivată, și anume mun. XXXXX or. XXXXX str. XXXXX, fapt ce se evidențiază prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele cauzei (f. d. 99).

Corespondența menționată, însă, a fost returnată în adresa instanței de apel de către Oficiul Poștal, cu mențiunea „nereclamat” (f. d. 102).

Ca consecință, instanța de apel a decis expedierea repetată în adresa lui Igor Hlopețchi a încheierii din 6 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău care, la fel, nu a fost recepționată de către apelant și corespondența fiind returnată ca nereclamată (f. d. 105).

Neajunsurile cererii de apel indicate în încheierea din 6 noiembrie 2018 nu au fost înlăturate în termenul indicat de instanța de apel și apelul motivat nu a fost prezentat de către apelant, astfel că, prin încheierea din 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, apelul declarat de către Igor Hlopețchi împotriva hotărârii din 5 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, a fost restituit în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) CPC.

În circumstanțele enunțate și în contextul normelor de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 29 ianuarie 2019 corect a restituit apelul declarat de Igor Hlopețchi împotriva hotărârii din 5 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani.

Or, materialele prezentei cauze demonstrează cu certitudine că Igor Hlopețchi nu a înlăturat neajunsurile indicate în încheierea din 6 noiembrie 2018 și nu a prezentat motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul declarat împotriva hotărârii primei instanțe.

Instanța de recurs va respinge argumentul recurentului precum că nu a prezentat cererea de apel motivată, deoarece în perioada noiembrie 2018 – ianuarie 2019 dânsul nu s-a aflat în țară și nu a primit încheierea din 6 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Și asta deoarece, aceste argumente nu constituie temei de a considera ca motivată neconformarea apelantului la indicațiile instanței de apel cu privire la

înlăturarea neajunsurilor cererii de apel, mai cu seamă în situația în care Igor Hlopețchi, care a fost cel interesat în soarta soluționării prezentei pricini în ordine de apel, fiind conștient că a depus cererea de apel nemotivată încă la data de 2 mai 2018 și având la cunoștință despre necesitatea depunerii apelului motivat, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CtEDO (cauza Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a depune apelul motivat, fapt, însă, ignorat de acesta.

Pe cale de consecință, se va menționa că părțile în proces trebuie să fie diligente și să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță.

De altfel, instanța de recurs relevă că nici invocarea recurentului precum că instanța de apel nu a expedit încheierea din 6 noiembrie 2018 în adresa avocatului său, care i-a reprezentat interesele în instanța de fond, nu poate constitui temei de admitere a recursului, or, materialele cauzei relevă cu certitudine că Curtea de Apel Chișinău a respectat procedura de comunicare a actului judecătoresc și a expedit copia încheierii din 6 noiembrie 2018 pe adresa indicată în antetul cererii de apel depusă personal de către Igor Hlopețchi, o solicitare cu privire la înștiințarea avocatului nefiind invocată.

Alte argumente invocate în recursul declarat nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casare a încheierii recurate, și urmează a fi respinse.

Distinct de aceste constatări, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit în jurisprudența degajată că în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârii instanței de fond, instanța superioară poate restricționa dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde cerințelor legale aplicabile (speța Tudor-Comerț c. Moldovei, hotărârea din 04 noiembrie 2008, definitivă din 04 februarie 2009).

Față de cele ce preced și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurent sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Igor Hlopețchi.

Se menține încheierea din 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Igor Hlopețchi împotriva Ministerului

Justiției al Republicii Moldova și Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, încasarea dobânzii de întârziere și repararea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari